

Prasmju pārnesamības iniciatīva zaļo prasmju kontekstā

EIROPAS SAVIENĪBA

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk

Prasmju pārnesamības iniciatīva

Iniciatīvas mērķis:

- Atvieglot darbu pāri robežām
- Uzlabot prasmju saprotamību
- Paātrināt kvalifikāciju atzīšanu

Kā to sasniegt:

- Digitalizācija
- Caurspīdīgums
- Modernizēti atzīšanas procesi
- Normatīvo aktu regulējums

Kāpēc tā ir svarīga?

- Eiropas zaļais kurss un klimata mērķi prasa strauju darbaspēka pārkvalifikāciju
- Darba tirgus mainās ātrāk nekā izglītības programmas
- Pieaug nepieciešamība pēc **zaļajām prasmēm** – energoefektivitāte, atjaunojamā enerģija, aprites ekonomika
- Taču prasmes bieži vien nav viegli pierādīt vai atzīt citā valstī

Bez prasmju pārnesamības investīcijas zaļajās prasmēs neatmaksājas

Esošā situācija

- Eiropā trūkst speciālistu zaļajās nozarēs
- Daudzi strādājošie iegūst prasmes **neformāli** (darba vietā), bet tās ir grūti pierādīt
- Bez prasmju pārnesamības zaļā pāreja palēninās
- 65% MVU ir prasmju trūkums
- Tikai 3,8% darbinieki ES ir mobili

Zaļo prasmju pieprasījums

- Pieaug visās nozarēs: būvniecībā, atkritumu apsaimniekošanā, enerģētikā, ražošanā
- Zaļā un aprites ekonomika rada jaunas profesijas un pārveido esošās
- Arvien vairāk pieaug pieprasījums pēc atjaunojamās enerģijas: saules paneļi, vēja turbīnas, bet speciālistu trūkst

Problēma: prasmes neceļo

Sistēmas problēmas

- Ierobežota prasmju un kvalifikāciju pārnesamība
- Atšķirīgi standarti
- Ilgi un sarežģīti kvalifikāciju atzīšanas procesi

Darba tirgus problēmas

- Darba devēji nevar pārbaudīt neformāli iegūtas prasmes
- Darba devēji bieži nesaprot vai neuzticas prasmēm no citām ES valstīm
- Neformālās prasmes ir „neredzamas”

Kā prasmju pārnesamība palīdz zaļajai pārejai?

- Ļauj speciālistiem pārvietoties uz reģioniem, kur trūkst darbaspēka
- Paātrina atjaunojamās enerģijas projektu īstenošanu
- Palīdz uzņēmumiem atrast kvalificētus darbiniekus visā ES
- Palielina darba tirgus efektivitāti

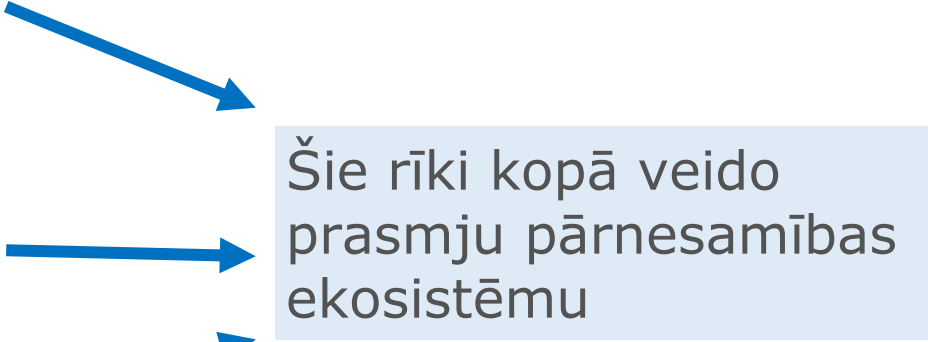
ES atbalsta rīki prasmju pārnesamībai (1/2)

- Eiropas digitālie mācīšanās apliecinājumi (EDC) – droši, pārbaudāmi digitāli izglītības dokumenti
- Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra (EKI) – kopīgs „tulks” kvalifikācijām
- Mikro kvalifikācijas – īsi, elastīgi mācīšanās apliecinājumi

Šie rīki kopā veido prasmju pārnesamības ekosistēmu

ES atbalsta rīki prasmju pārnesamībai (2/2)

- *Europass* – platforma CV veidošanai, prasmju uzskaitīšanai, darbam un mācībām Eiropā
- ESCO – vienots prasmju un profesiju klasifikators
- Kvalifikāciju datubāzes – kvalifikāciju saraksti un to salīdzināšana

Šie rīki kopā veido prasmju pārnesamības ekosistēmu

Praktisks piemērs: siltumsūkņu tehniķis

Situācija:

- Tehniķis Latvijā apgūst siltumsūkņu uzstādīšanu un apkopi
- Daļa prasmju iegūta praksē (darba vietā)
- Citās valstīs šīs prasmes nav viegli pierādīt vai salīdzināt

Risinājums:

- Prasmes tiek dokumentētas kā mikrovalifikācijas
- Tās tiek izsniegtas kā digitāli mācīšanās apliecinājumi (EDC)
- Tās ir NKI – tā tad salīdzināmas
- Darba devējs citā valstī var tās pārbaudīt

Rezultāts:

- Ātrāka piekļuve darbam
- Mazāk administratīvo šķēršļu
- Lielāka darba devēju uzticēšanās
- Ātrāka siltumsūkņu ieviešana un energoefektivitātes uzlabošana

Praktisks piemērs: būvniecības speciālists (energoefektivitāte)

Risinājums:

- Darbinieks Latvijā iegūst pieredzi ēku siltināšanā un energoefektivitātē
- Apgūst papildu prasmes īsosursos (mikrokvalifikācijas)
- Prasmes tiek dokumentētas digitāli (EDC)
- Darba devējs Nīderlandē var ātri pārbaudīt un atzīt šīs prasmes

Rezultāts:

- Ātrāka piekļuve darbam
- Kvalitatīvāki renovācijas projekti
- Mazāks prasmju trūkums tirgū

Ieguvumi darba devējam

- Ātrāka darbinieku atlase
- Mazāks risks pieņemt nekvalificētu darbinieku
- Mobilāks un elastīgāks darbaspēks
- Vieglāk novērtēt ārvalstu kandidātus

Ieguvumi darbiniekiem

- Vieglāk pierādīt prasmes
- Plašākas darba iespējas visā ES
- Ātrāka karjeras izaugsme zaļajos sektoros
- Mazāk nepieciešams apgūt jau esošās prasmes

Noslēgums

- Zaļā pāreja nav iespējama bez prasmēm
- Prasmju pārnesamība nodrošina, ka šis prasmes ceļo tikpat ātri kā tehnoloģijas
- ES rīki jau ir pieejami – tagad svarīga ir to praktiska izmantošana

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk